

10.01.2022

Asia/19

§ 19

Valtuutettu Terhi Peltokorven toivomusponsi koskien lapsivaikutusten arviointia kaupungin talousarvio- ja tilinpäätösprosesseissa

HEL 2021-007787 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 23.6.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Peltokorpi Terhi toivomusponsi kvsto 23.6.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 23.6.2021 Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöstä kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Terhi Peltokorven ehdottaman toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää hyväksyessään vuoden 2020 tilinpäätöksen, että selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön lapsivaikutusten arviointi kaupungin talousarvio- ja tilinpäätösprosesseissa."

Vuonna 2019 Helsingin kaupungilla toteutettiin kehittämishanke, jonka tavoitteena oli parantaa päätösten vaikutusten ennakoarviointia. Kehittämistyö oli osa laajempaa päätösvalmistelun kehittämiskokonaisuutta. Työssä luotiin yleinen malli kansallisia suosituksia noudattaen päätösten ennakoarvioinnille osana päätösvalmistelijan työtä ja se kirjattiin osaksi päätösvalmistelijan käsikirjaa. Ohjeistuksen mukaan Helsingissä keskitytään arvioimaan ennalta sellaisia päätöksiä, joilla on merkittäviä vaikutuksia. Päätösten ennakoarviointimallissa ohjeistetaan arvioimaan käsiteltävää asiaa neljästä näkökulmasta: taloudelliset vaikutukset, kuntalaisvaikutukset, organisaation, kaupunkikonsernin ja henkilöstövaikutukset sekä ympäristövaikutukset. Osana kuntalaisvaikutuksia tulee arvioida, onko päätöksellä lapsivaikutuksia ja jos on niin millaisia. Kaupungin vaikutusten ennakoarviointimallin valmistumisen jälkeen järjestettiin useita koulutustilaisuuksia kaupungin päätösvalmistelijoille.

Vuosina 2020 ja 2021 talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen teknisissä valmisteluohjeissa toimialoja on edellytetty tekemään osana talousarviotekstiä vaikutusten arviointeja. Vuoden 2021 valmisteluohjeissa lapsivaikutusten arviointia edellytettiin osana talousarvioehdotuksen 2022 perustelutekstiä. Lapsivaikutusten arvioinnin osaamisen lisäämiseksi toimialojen talousarviovalmistelijoille on järjestetty tilaisuus, jossa esiteltiin mm. Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen lapsivaikutusten arviointimallia ja miten sitä voidaan hyödyntää osana talousarvion valmistelua.

Helsinki on keväällä 2021 hyväksytty mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin. Malli on kunnille tarkoitettu työväline, joka auttaa ymmärtämään ja toteuttamaan lapsen oikeuksia kunnan arjessa ja päätöksenteossa. Erityishuomiota kiinnitetään heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumiseen. Syksyllä 2021 Helsingissä tehdään laaja nykytilan kartoitus lasten oikeuksien toteutumisesta eri palveluissa. Nykytilan kartoituksessa selvitetään myös tarkemmin lapsivaikutusten arvioinnin käyttöä eri toimialoilla. Toimialojen päätösvalmistelijoille on syksyllä 2021 tarjottu mahdollisuutta osallistua Unicefin järjestämään lapsivaikutusten arvioinnin koulutustilaisuuteen.

Suomeen on parlamentaarisen komitean toimesta laadittu kansallinen lapsistrategia ja se julkaistiin keväällä 2021. Siihen on kirjattu pitkän aikavälin tavoitteet ja toimet, joita edistetään yli hallituskausien. Tavoitteisiin sitoutetaan valtion ohella myös muut julkiset toimijat, kuten kunnat ja kuntayhtymät. Lapsistrategia ohjaa kuntia vahvasti lasten oikeuksien näkökulman huomioimiseen. Lapsistrategian jatkoksi julkaisiin 7.10.2021 toimeenpanosuunnitelma ja sen toimenpideehdotuksissa on keskitytty toimenpiteisiin, jotka täydentävät käynnissä olevaa toimintaa ja ovat omiaan vahvistamaan rakenteita ja tietopohjaa pitkäjänteiselle ja suunnitelmalliselle lapsi- ja perhepolitiikalle. Kansalli-

10.01.2022

Asia/19

sen lapsistrategiatyön jatkuvuus varmistetaan perustamalla kansallinen lapsistrategiayksikkö.

Helsingissä on käynnistynyt lastensuojelulain 12 § mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu. Tämä suunnitelma liitetään osaksi keväällä 2022 valmistuvaa kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Kansalliset suositukset, kuten lapsistrategia huomioidaan valmistelussa.

Lapsivaikutusten arviointia on edellytetty päätösten ennakkoaikeuksien arvioinnin ja talousarvion valmistelun yhteydessä. Tilinpäätöksen tarkoituksena on arvioida talousarviovuoden toteutumista tiivistetysti. Kun Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin kaupunkitasoinen kartoitus valmistuu ja saadaan kokonaiskuva lapsivaikutusten arvioinnin käytöstä koko kaupungissa, voidaan arvioida, onko lapsivaikutusten arviointi tarpeellista tuoda osaksi tilinpäätöstä.

Toivomusponnen vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian strategiaosaston kanssa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Peltokorpi Terhi toivomusponsi kvsto 23.6.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

10.01.2022

Asia/19

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566